

KNJIŽEVNOST NOB

1941-1945

- značilnosti, predstavniki

NOB

je oznaka za slovensko književnost, kakršna se je razvijala v tesnem stiku z narodnoosvobodilnim gibanjem.

Slovenski kulturniki so bili povezani preko OF.

1941: je znotraj OF sprejet sklep o kulturnem molku:

- ❖ nemški okupator je na Štajerskem in Gorenjskem prepovedal vsako kulturno delovanje v slovenščini;*
- ❖ italijanski okupator pa je dovoljeval delovanje slovenskim kulturnikom pod pogojem, da se prilagodijo fašističnemu duhu in sprejmejo italijansko cenzuro.*

POSLEDICE

OF je bojkotirala vse okupatorjeve kulturne prireditve:

- ❖ slovenski kulturniki so se tako odpovedali vsakemu javnemu delovanju (izdajanju knjig in revij, javnim nastopom, pisanju v tuje publikacije ...).*

DELOVANJE SLOVENSКИH KULTURNIKOV

Slovenski kulturniki so:

- ❖ organizirali ilegalne kulturne akcije: torej tiskanje pesniških zbirk, literarnih revij, glasil, delovanje radia Kričač ...;
- ❖ organizirali mitinge;
- ❖ uprizarjali drame na osvobojenih ozemljih;
- ❖ prirejali recitale;
- ❖ tiskali:
 - časopise,
 - propagandno gradivo,
 - vojaški tisk,
 - leposlovne knjige (v njih pa objavljali pesmi, drame, prozo).

LIT. VRSTE IN ZVRSTI

Književnost NOB so ustvarjali pisci, ki so odšli na osvobojeno ozemlje in živeli v partizanskih enotah. Glavna vrsta slovstva v NOB je bila **lirika** – pisali so predvsem partizanske pesmi, od **pripovedništva** pa se je uveljavila samo **krajša proza**, **črtica** in **novela**. Partizansko gledališče je dajalo več možnosti za razvoj **dramatike**. Ta se je izoblikovala predvsem v smeri **skečev** in **enodejank**. V tem času so se začele spet uveljavljati **ljudske pesmi**, ki so oživile tradicijo ljudskega pesništva.

PARTIZANSKI PESNIKI

- ❖ so pretežno “samorastniki”, torej nešolani mladi pesniki (Minatti);
- ❖ starejši, že priznani pesniki iz prejšnjih obdobj (Župančič);
- ❖ anonimni pesniki > ljudske pesmi.

TEMATIKA LITERARNIH TEKSTOV NOB

- ❖ upor;
- ❖ trpljenje;
- ❖ tovarišstvo;
- ❖ revolucionarna zavest;
- ❖ ljubezen do domovine, dekleta, doma, družine ...

PREVLADUJOČA IDEJA V BESEDILIH NOB

- ❖ vera v zmago, duhovno moč in bojevitost slovenskega ljudstva.

SLOG BESEDIL NOB

- ❖ pripovedni;
- ❖ jasen in razumljiv.

PREDSTAVNIKI KNJIŽEVNOSTI NOB

Karel Destovnik – Kajuh

Matej Bor

France Balantič

Edvard Kocbek

Ivan Minatti

Lojze Krakar ...